



Pohlednice Z ITÁLIE

Skrývají staré dopisy
klíč ke šťastné budoucnosti?



 metafora

ALEX BROWNOVÁ

Grace má zlomené srdce, starosti s nemocnou matkou a budoucnost vidí černě. To se ale změní, když náhodou objeví dopisy Connie Levinové – mladé Angličanky, která se koncem druhé světové války vypravila za svojí láskou do Itálie. Jak postupně odkrývá její osud, nabývá Grace přesvědčení, že možná i pro ni samotnou ještě existuje zrnko naděje.

„Úžasné! Perfektní čtení na léto.“

– Lesley Pearse,
autorka knih *Společnice*
a *Dům na druhé straně ulice*

„Poutavý, dojemný příběh, který si zamilujete.“

– Katie Fforde,
autorka knih *Prázdniny na moři*
a *Svatební horečka*

Alex Brownová

POHLEDNICE Z ITÁLIE

Přeložila Jitka Jiterská



Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

Postcard from Italy © Alexandra Brown 2019

Published by HarperCollinsPublishers Ltd., London

Translation © Jitka Jiterská, 2020

Czech edition © Grada Publishing, a. s., 2020

All rights reserved

ISBN 978-80-7625-466-4 (ePub)

ISBN 978-80-7625-465-7 (pdf)

ISBN 978-80-7625-115-1 (print)

PRO VŠECHNY,
KTERÝM ZÁLEŽÍ NA OSTATNÍCH

„Nejlepší věc, které se v životě můžete držet,
je držet se jeden druhého.“

Audrey Hepburnová

PROLOG

Tindledale, anglický venkov, 1939

Jediný hod mincí stačil k tomu, aby byl osud Sedmnáctileté Constance Levinové zpečetěn. „Když padne hlava, pojedete k tetě Rachael do Manhattanu,“ prohlásila její matka, která se na svou „zhýralou“ dceru téměř nedokázala podívat – to slovo použila poprvé, když zjistila, do jakého stavu se Connie dostala.

Manhattan. V Americe. To by nemuselo být tak špatné..., napadlo Connie, když se odvážila se sklopeným zrakem pohlédnout na dlaně svého otce, položené jednu přes druhou a chystající se odhalit její osud, zatímco se vzduchem linula vůně santalového dřeva jeho kolínské. Jenže to nedopadlo zrovna podle jejích představ. Na minci nebyla králova hlava. A bylo to. Nečekala ji žádná cesta do New Yorku ani poznávání amerických památek, jako třeba sochy Svobody, kterou Connie vídala na obrázcích na stránkách časopisu *Britannia and Eve*. Nebo snad představení na Broadwayi, kde by

mohla sledovat, jak se profesionální tanečníci pohybují s grácií a elegancí, o které sama týden co týden tak usilovala během svých tanečních lekcí. Ale nic z toho jí nebylo přáno. Její osud byl zpečetěn.

Místo toho ji z domova v londýnském Blackheathu vyslali příštím vlakem na venkov, kde ji nikdo nezná. Tam, v ospalé malé vesničce jménem Tindledale, obklopené zvlněnými poli, posetými ztěžka se vláčejícími stády krav, a sušárnami na chmel, lemovanými vysokými řadami chmelnicových sloupů, sahajících až k nebesům, má pobývat u tety Maud, sestry svého dědečka. Teta Maud je přísná žena, až doteď neměla Connie příležitost se s ní setkat. A o to šlo. Rodiče ji sem odložili, aby se jejich vlivní, a co je důležitější, vysoce ctěnní přátelé nedozvěděli, co provedla, a nepřivedla tak celou rodinu do hanby.

„Ne, ta záležitost se musí vyřešit rychle a diskrétně,“ nařídil její otec, když si troufla navrhnout alternativní řešení. Tedy že se provdá za svého milovaného a budou spolu žít šťastně až do smrti. Ale Jimmy nebyl žid, takže její rodiče takový svazek nepovolili, navíc zametal podlahu v balírně v Deptfordu, a to jim už vůbec nebylo po chuti.

Connie se s Jimmym seznámila jednoho sobotního večera na kolotočích, když si vyrazila se svou kamarádkou Kitty. Jimmy a jeho nejlepší přítel Stanley se usadili na malované poníky hned za nimi. Byl příjemně vlhý večer a oni se vozili ne-

ustále dokola a nahoru a dolů a na vlnách příjemného vánku k nim doléhala melodická varhanní hudba, díky které se Connie cítila bezstarostně a šťastně. O něco později, když pro ni Jimmy na střelnici vyhrál kokosový ořech a růžového plyšového medvídka, doprovodil ji domů, neustále ji přitom rozesmával napodobováním legračních přízvuků a svým bláznivým smyslem pro humor. Pohazoval vlasy černými jako uhlí, které mu padaly přes jeho šibalské zelené oči, a když na ni poté, co ji jako pravý gentleman u branky popřál dobrou noc, mrkl, podlomila se jí kolena.

Domluvili se, že se následujícího dne sejdou u rybníka, a těsně předtím, než se chystala odejít domů, aby nepřišla pozdě k odpolednímu čaji, si ji přitáhl do náručí a políbil ji s takovou vášní, že pochopila, že on je tím pravým. V nadcházejících týdnech jejich láska jen vzkvétala; scházeli se samozřejmě potají, protože jejím rodičům se Jimmy okamžitě znelíbil. Ani mu nedali šanci, aby jim ukázal, jaký opravdu je, když se jednoho dne objevil u domu s kyticí lučního kvítí, které cestou natrhal na loukách v kopcích greenwichského parku. V galanterii u nádraží dokonce koupil veselou, žlutou stuhu, kterou kytici svázal, ale matka ho odmítla být jen vpustit do domu a s přísným pokáráním ho vykázala pryč. Později, když 3. září Chamberlain v rozhlasovém vysílání vyhlásil válečný stav, Jimmy nastoupil do služby králi a své zemi a najednou jako by světlo jejího života pohaslo.

Connie mu slíbila, že na něj počká, dokud se nevrátí, a každé ráno se modlila, aby její milovaný Jimmy byl v bezpečí a vrátil se domů, ať už ho vyslali kamkoliv. Nesnesla ani pomyšlení na to, že by její skutečná láska měla skončit jinak, a věřila, že takové myšlenky jsou jen pokoušení osudu. A to i přesto, že Jimmy od té doby, co byl pryč, neodpověděl na žádný z jejích dopisů ani jí neposlal žádnou z těch miniaturních barevných pohlednic, jaké dostávala její nejlepší přítelkyně Kitty od svého milého Stanleyho. Kitty si je schovávala zastrčené v přihrádce kabelky, aby měla pocit, že je Stanleymu nablízku, a Connie si strašně přála nějakou takovou pohlednici také mít. Mít pár slov, ke kterým by se mohla upnout, aby tak mohla nosit Jimmyho neustále u sebe. Jediné, co jí zbylo, byl ten růžový plyšový medvídek. Pokud by se jí Jimmy ozval, možná by v sobě našla odvahu říct mu o jejich nenarozeném dítěti a nečekala by, až se jí vrátí. Ale snad to takhle bylo lepší. Brzy jí bude osmnáct a ona věděla, že Jimmy si ji vezme hned, jakmile se o dítěti dozví... A svolení jejích rodičů tak nakonec ani nebude třeba.

Connie se dlaní pravé ruky musela přidržovat v kříži, zatímco se ve skrovně zařízené ložnici opatrně usazovala do židle s vysokým opěradlem hned vedle své postele. Teta Maud byla prostá žena – v domácím pohodlí či jakémkoliv náznaku vkusu nespátkovala žádný užitek, upřednostňovala mučednický život a od Connie se po dobu jejího pobytu očekávalo totéž. Zřejmě jako trest za

to, že se zamilovala a jedinkrát Jimmymu svolila k důvěrnostem. Kdyby jen věděla, že ten společný vášnivý okamžik povede ke zplození dítěte, počkala by až do svatební noci.

Všechna ta radost z toho, že má Jimmyho, hudba a veselí, polštáře a pohodlí, nádherná koupelna v domě ve vyhlášené londýnské čtvrti Blackheath, kde Connie vyrůstala, byly jen pouhými vzpomínkami. Ve světě tety Maud nebylo pro žádné pohodlí ani radost místo. Na konci dlouhé zahrady stála latrína, která zůstávala ponurá a studená i za letních měsíců, až prsty na nohou omrzaly a tepaly bolestí. Vnitřek chalupy s tvrdými kamennými podlahami a navlhými zdmi nebyl o nic přívětivější, takže se zdálo, jako by se z Conniina života vypařily všechny barvy. Když do Tindledalu přijela, teta Maud ji nechala, aby zašla do vesnice, a tady narazila na hlouček zdejších dívek, vysedávajících na lavičce malého náměstí a dělících se o balíček bramborových lupínků. Sestry Winnie a Edie byly zhruba stejně staré jako Connie, takže s nimi s radostí klábosila a alespoň na chvíli předstírala, že se v jejím životě vůbec nic nezměnilo. Byla šťastná a spokojená. Avšak teta Maud jí výlety do vesnice zarazila hned, jakmile se Conniino těhotenské břicho začalo zakulacovat, a tak si společnosti Winnie a Eddie už nemohla užívat. Teta Maud dokonce Connie přikázala, aby ze stěn v ložnici sundala veselé, avšak „hanebné“ výstřižky z časopisů, takže si je musela schovat do obálky ve svém deníčku, který ukrývala ve škvírce u čela postele.

Alespoň už brzy bude po všem.

Bude ze mě rádně provdaná dáma.

Pan a paní J. Blakeovi.

A ještě ke všemu budu matka!

K takovým myšlenkám se Connie upínala, zatímco rukou šmátrala u čela postele. Když vytáhla deníček z úkrytu, opřela si ho o břicho a z držáku vytáhla plnicí pero. Zkontrolovala datum a odškrtnula si další den. Už jen pár týdnů. Nemohla si tím být ale jistá. Matka jí říkala, že to bude trvat přibližně devět měsíců, než bude miminko dostatečně velké a připravené se narodit, ale Connie nevěděla, odkdy má počítat. Od té doby, co ležela v Jimmyho objetí a cítila se samou blažeností na vrcholku světa, zatímco její tělo spalovaly Jimmyho doteky? Nebo od té doby, co se poprvé neobjevily měsíčky? Netroufala se zeptat. Ale Jimmy bude brzy doma a jejímu strachu a hanbě bude konec. Musela tomu věřit. Nic jiného Connie nezbyvalo, ještě nikdy se necítila tak sama jako teď...

1

Londýn, Anglie, současnost

Grace Quinnová pracovala ve skladovací společnosti u Cohenových a tu práci milovala. Ve skutečnosti byla práce to jediné, co jí poskytovalo nějakou útěchu. Kromě pletení a večerního šálku horké čokolády se špetkou třeshňové brandy, kterou si dávala při sledování jednoho ze svých oblíbených starých filmů. Milovala klasiku. Nechávala se unést do světa nostalgie a půvabu, kde se nikdy nic špatného nedělo, nebo to tak alespoň vypadalo. Zbožňovala muzikály, kde se hodně tančilo. Freda a Ginger. Doris Day a její Whip-Crack-Away; Grace byla velkou fanynkou Doris Day a jejím sledováním se toho naučila spoustu o správném načasování a preciznosti, což jí pomohlo zdokonalit se ve vlastních tanečních schopnostech. Milovala i Gena Kellyho. *Zpívání v dešti*. Tohle úžasné dílo se jí nikdy neokoukalo. Avšak její absolutně nejoblíbenější ze všech byla – kdo jiný než – legendární Audrey Hepburnová v *Usměvavé tváři*. Opravdu

byla *tak báječná, tak úžasná*, jak Audrey a Fred zpívali v jedné studiové scéně, kde pluli po řece v parku idylického zámku v Paříži. Ale tyhle kouzelné chvíle si Grace mohla užívat teprve poté, co její na lůžko upoutaná matka Cora usnula, k čemuž poslední dobou docházelo čím dál později.

Grace vklouzla do bot, rozčesala si vlasy, smotala chomáč měděných kadeří do lépe uhlazeného drdolu a s jedním uchem našpicovaným ke Cořině ložnici nahoře si tiše přála, aby se ze dveří dostala do práce dřív, než matka začne hulákat, že chce k snídani donést další cereálie a toast. Grace jí už odnesla jednu velkou misku kukuřičných lupínků a dvě porce másla a džemu, ale v obchodě došel tmavý chléb s křupavou kůrkou, takže „toho potřebuje víc, aby se zasytila,“ říkala jí Cora, když se dožadovala dalšího toastu. Poslední dobou na Grace také halekala, aby jí šla rozsvítit lampu, která stála na skříňce hned vedle ní, pouhých pár milimetrů vedle, protože její vlastní ruka ji prý „už neposlouchá“. Jen za poslední noc to bylo čtyřikrát.

Gracin plán však nevyšel.

„Grace, Grace. *Grace. Tak kde ksakru vězíš?*“ hromovala Cora silným irským přízvukem a tloukla do podlahy hůlkou, až se plastové stínítko lustru v obývacím pokoji nad Gracinou hlavou nebezpečně pohupovalo.

Grace odložila kartáč na vlasy. Oběma rukama se pevně chytila okraje krbové římsy, zavřela oči, na okamžik sklopila hlavu a zhluboka se nadechla. Pak následoval dlouhý výdech, při kterém se

v samém nitru snažila najít poslední zbytky trpělivosti. Byla unavená. Velmi unavená. Když otevřela oči, zkoumavě si prohlédla svůj obličej v zrcadle a všimla si krvavých skvrnek kolem zelených duhovek svých očí, jak byla nevyspalá, a její světlá, pihovatá pleť se zdála ještě bledší, bylo-li to vůbec možné. Cora za sebou měla špatnou noc a Grace byla vzhůru skoro do tří hodin. Tohle bude už potřetí za sebou, co přijde pozdě do práce. Její šéf Larry byl velmi chápavý, ale není už nejmladší. A po operaci kolene, kterou loni prodělal, pro něj není zrovna jednoduché vydávat se na obchůzky, procházet všechny chodby ve skladu, kontrolovat teplotu a uklízet těžké kovové vozíky zpátky na svá místa do výklenků vedle výtahů. Ano, byl k ní velmi milý a to nejmenší, co pro něj mohla udělat, bylo alespoň chodit včas. Grace nepřišlo spravedlivé nechat všechno jen na něm.

Dnešní doba však spravedlnosti příliš nepřála. Přínejmenším co se Larryho týkalo. A jí taky. Co bylo spravedlivého na tom, že jí ani jeden z jejích sourozenců nepomáhal? Cora měla čtyři dospělé děti, přesto zůstalo na Grace, na té nejmladší, aby se bez jakékoli pomoci o značně náročnou matku postarala. Jedinými občasnými návštěvami byly návštěvy jejího nejlepšího přítele, Jamieho. Bydlel v řadovém domě hned vedle a vyrůstali spolu tady ve Woolwichi. Pracoval jako porodní asistent v Nemocnici královny Alžběty a zastavil se, kdykoliv mohl, aby pomohl Coru polohovat a vyzvedl si drobné na zakoupení stíracího losu.

Cora stírací losy zbožňovala a věřila, že na ni čeká „velká výhra“. A až ji získá, „najme si profesionální pečovatelku a zamluví si pokoj v hotelu Savoy v Londýně, kde vědí, jak se o člověka postarat“.

Grace to slyšela už nejmíň milionkrát a popravdě řečeno skutečně doufala, že „velká výhra“ si pospíší v zájmu jich obou. Cora kategoricky odmítala nastoupit do obecního pečovatelského ústavu a tvrdila, že v úvahu připadá pouze luxusní domov, nejlépe podobný pětihvězdičkovému hotelu, kam „chátra“ – jinak řečeno cizí lidé –, která by jí pomáhala s ošetřením, měla zákaz vstupu, takže Grace nezbývalo, než aby si se vším poradila sama. Grace věděla, že pod tíhou péče o matku a zároveň ve snaze udržet si práci na plný úvazek se brzy sesype, ale neviděla jiné řešení. Cora navíc striktně odmítla procházet jakýmkoliv systémem posuzování, zda by měla nárok na případné příspěvky na péči, takže si musely vystačit s Gracinou výplatou. Grace se pokusila zapojit své sourozence, ale ti se buď odstěhovali, nebo zastávali důležitou pozici v bankovníctví v centru Londýna... Tedy když to tak formulovali, měli tím na mysli spíš mnohem důležitější práci, než byla ta její ve skladu v průmyslové zóně v Greenwichi, jen deset minut cesty autobusem. A tak to Grace táhla dál..., protože svou matku nemohla jen tak opustit a otočit se k ní zády ve stavu, kdy kvůli neustále se zhoršujícímu zdravotnímu stavu nebyla schopná bez pomoci vstát z postele.

Ne, Cora ji potřebovala.

„Co se děje, mami?“ zeptala se Grace, když vstupovala do Cořiny ložnice a téměř se dusila těžkým vzduchem přesyceným vůní konvalinkového pudru.

„Proč jsi koupila tohle?“ stěžovala si Cora a její bledá tvář se zamračila.

„Co myslíš, mami?“ Grace přelétla pohledem po místnosti.

„Podívej!“ Cora odhrnula kousek přikrývky. Její oplácané holé nohy, paže i tělo, navlečené do noční košile, byly pokryté bílým pudrem. Grace píchlo u srdce. Podle zlatých hodin na prádelníku bylo pětadvacet minut po osmé a v práci měla být v devět. Tohle rozhodně nemůže stihnout včas – sundat povlečení, opatrně přitom matku přesunout, přesně tak, jak jí to ukázala pečovatelka ze sociálky, a prostěradlo zaprášené pudrem vyměnit za čisté. A pak ještě Coru umýt a navléknout ji do čistého pyžama. Grace dnes ráno vytáhla z šuplíku poslední čistou noční košili, všechno prádlo hodila do pračky a měla v plánu pověsit ho na šňůru, až se při pauze staví doma na oběd. Ale nemohla svou matku takhle nechat celé dopoledne. Cora už ze všeho toho pudrového prachu začala sípat a její kůže by se zapotila a podráždila, což by znamenalo jen víc mazání a častější polohování, aby se zamezilo bolestivým proleženinám.

A tak se Grace smířila s tím, že Larryho znovu zklame svým pozdním příchodem – vytáhla z kapsy džínů mobil a rychle vytukala textovku, načež

se pustila do práce. Když bude rychlá a Cora bude spolupracovat a přidržovat se madla, zatímco ji bude polohovat, mohla by to do práce stihnout před desátou.

„Jak se to stalo?“ zeptala se Grace váhavě, jelikož její matka měla sklony k výbuchům vzteku – a to bylo to poslední, co teď potřebovala. Cora by jí pak s ničím nepomohla a celý proces by trval dvakrát déle.

„Koupila jsi špatnej!“ osočila ji Cora. „Řekla jsem ti, abys mi přinesla ten od Marks and Sparks, ne ten levnej z výprodeje. Upadlo víčko.“

„Ale co jsi s tím pudrem chtěla dělat, mami? Vždyť jsem ho použila, když jsem tě dnes ráno v posteli omyla,“ připomněla ji Grace, zatímco začala stahovat prostěradlo z matrace v rohu postele.

„Ne, nepoužila.“

„Jsem si jistá, že ano,“ odvětila Grace jemně, protože věděla, že má pravdu.

„Musela jsi zapomenout. Vždycky jsi byla taková roztržitá. Zato tvoje starší sestra Bernadette..., ta nezapomíná nikdy. Na každé narozeniny, Vánoce, Den matek mi pošle pěkné přání. A kytiky. Jen se na ně tamhle podívej. Jsou tak krásné. A čerstvé. Ta vůně je prostě úžasná,“ rozplývala se Cora. Grace pohlédla na velkou kytici růžových lilí, které doručili začátkem týdne spolu s omluvnou zprávou od Bernie, že se nemůže u Cory na její narozeniny zastavit, protože ji její manžel Liam bere spolu s dětmi na oběd. Stejná pohádka

jako loni. A předloni. „Od Bernadette by ses jistě mohla pár věcí naučit.“

„Škoda že se tu nezastavila. Bylo by hezké ji zase vidět, nemyslíš?“ přemítala Grace, zatímco zvedala matku na bok a nebyla schopna si vzpomenout, kdy se její sestra v rodném domě zastavila naposledy. Ale jakmile ta slova vyřkla, okamžitě toho litovala.

„Sotva by se tu mohla zastavit. Samozřejmě že nemůže. Je velmi zaneprázdněná! Je důležité, aby matka trávila čas se svými dětmi,“ poučovala ji Cora. „A práce na recepci v té soukromé bance je tak náročná – zákazníci musejí zvonit na speciální zvonek, aby je vůbec vpustili dovnitř. Tak důležitou práci má – tak proč jí nemůžeš dopřát den volna?“ zuřila Cora dál a pak „Au!“, plácla svou dceru přes hřbet dlaně, když se jí pramen stříbřitě šedých vlasů nechtěně zamotal kolem knoflíku Graciny košile.

„Promiň, mami,“ trhla sebou Grace a stáhla bolavou ruku, zatímco matce opatrně uvolňovala pramínek vlasů.

„Tak buď přece opatrná. Není divu, že ti to s tím tvým přítelem nevyšlo..., jestli ses k němu chovala stejně. Ten chudák zřejmě dostal strach, že mu svou hrubostí taky ublížíš. A mladší už nebudeš, Grace, to ne.“ Cora se odmlčela a zdrceně, nebo snad znechucením nad očividnou neschopností své dcery, zakroutila hlavou. „Nemůžeš dopustit, aby ti historka s tím úžasným Matthewem zničila zbytek života. Ne, musíš se vzchopit a trochu se

s tím novým snažit, jinak tě taky pustí k vodě kvůli nějaké mnohem mladší a hezčí.“

Grace si pro sebe něco zabrbkala a zvedla oči v sloup, tahle moudra od ní za posledních pár let slyšela už nejmíň milionkrát, alespoň jí to tak přišlo. Pomyslela na svého bývalého snoubence Matthewa. Na svou životní lásku. Jenže Matthew se oženil s jinou.

Grace a Matthew se potkali na taneční škole a zamilovali se do sebe, když po maturitě začali společně pracovat na výletních lodích. Pak oba dva dostali roli v muzikálech doma v Londýně. Všechno byla bezstarostná zábava, dokud si Cora nezačala stále více nárokovat Gracin čas. Často jí vytrvale telefonovala uprostřed noci a vzbudila jak ji, tak Matthewa, když byli oba vyčerpaní po dvou odtančených představeních. Nemluvě o tom, jaký to mělo vliv na jejich výkon následující den, kdy se kvůli naprosté únavě dopouštěli při tanci hloupých chyb, až si Matthew přivodil zranění kotníku, což ho stálo roli ve Lvím králi na West Endu; byla to jeho vysněná příležitost. Když se na to Grace dívala zpětně, uvědomila si, že právě v té době, při jejím rostoucím pocitu povinnosti pomáhat matce, to mezi nimi začalo skřípat, zatímco Matthew držel jazyk za zuby pokaždé, když si Cora našla nový způsob, jak jejich vztah narušit.

A teď byl Matthew dokonale šťastný se svou aktivní, pohlednou ženuškou s nadýchanými vlasy, která vyučovala jógu, a se dvěma dvojčátky s andělskými tvářičkami; žili v patřičně idylickém ven-

kovském domku v Costwoldsu se skutečným potůčkem tekoucím podél dvorku (ve skutečnosti to byla spíš louka), posetého lučním kvítím. A aby té blaženosti nebylo málo..., zrovna si pořídil čokoládově hnědé štěňátko labradora. Grace tohle všechno věděla z příspěvků na Facebooku, které si čas od času ještě prohlížela. Obvykle po večerech, když už v sobě měla notnou dávku horkých čokolád s třeshnovou brandy a když její sebevědomí kleslo až na dno. Vzpomínka z onoho dne – kdy ho v posteli našla s tou sexy jogínkou – se jí už navždy nesmazatelně vryla do paměti.

Stalo se to před dvěma lety a Gracino srdce se roztříštilo na nekonečné množství neobnovitelných kousíčků, když byla svědkem toho, jak se ta sexy jogínka nenuceně vypletla ze sevření Matthewových nahých boků a odloudala se do přilehlé koupelny. Zastavila se jen, aby se sehnula a popadla svoje titěrná tanga z podlahy. Později jí Matthew svou eskapádu v posteli s jinou ženou omlouval tím, že si myslel, že Grace stráví „celý den pryč, pečováním o svou matku, tak jako vždycky“. Očividně se cítil osaměle.

Když se odstěhoval, nebyla Grace schopná několik týdnů vůbec fungovat, propadla depresi, kterou vyvolaly bezesné noci plné vzpomínek, jak Matthewa obšťastňovala nahá žena s pevným pozadím přesně v té posteli, v níž se právě snažila usnout. A protože nebyla schopná sama utáhnout nájem, přišla o byt, který spolu sdíleli. Právě tehdy se odstěhovala do svého rodného domu ke Coře.

Tenkrát její matka ještě nebyla upoutaná na lůžko, nicméně potřebovala vypomáhat s běžnou domácí prací. Takže Grace, truchlící nad vztahem a budoucností, kterou si s Matthewem představovala, ztratila i zájem o umění, přičemž opustila své taneční angažmá v souboru jedné show na West Endu a snížila se k tomu, že se namísto toho stane pečovatelkou své matky. Byla osamělá, ale tahle role jí v tu chvíli vyhovovala, Grace se tak mohla ještě víc uzavřít do sebe, daleko od okolního světa a všech jeho nástrah..., třeba v podobě dravých sexy jogínek! Stát se samotářkou bylo pro Grace určitým způsobem ochrany před dalším možným zklamáním v lásce. Toho strašného dne se její svět totiž skutečně zborčil. Matthewovi by svěřila svůj život, ale on jako by z něj vysál veškerý vzduch – v hlavě si to neustále přehrávala, milionkrát dokola. Ustavičně si vybavovala okamžik, kdy Matthew otevřel extází přimhouřené oči a spatřil ji stát ve dveřích jejich ložnice. Ustrnul. Sledovala tu scénu jako ve zpomaleném filmu. Dvě překrásná těla, zcela ponořená do vzájemného smyslového potěšení, se pomalu pohybovala jako jedno v dokonalém souladu.

Týdny, kdy zůstávala zavřená doma, přecházely v měsíce, až jednoho dne, o rok později, si Grace uvědomila, že už takhle dál nemůže pokračovat, sebrala odvalu a vyhledala pomoc u svého obvodního lékaře. Agorafobie, vyvolaná depresivními stavy, tak zněla diagnóza. Lékař jí doporučil navštívit psychologa, který pro ni sestavil pro-

gram jednotlivých kroků, cílených k opětovnému nabytí jejího ztraceného sebevědomí. A do určité míry to fungovalo. Brzy nato začala pracovat pro Larryho ve skladu. Pracovala tam už rok jako asistentka – její psycholog měl totiž známého, který se znal s někým, kdo znal Larryho ženu Betty a věděl, že hledají někoho na výpomoc; ona i Larry už nebyli nejmladší a jejich dospělé děti žily a pracovaly v zahraničí, takže pro ně bylo čím dál obtížnější řídit podnik bez pomoci.

A tak s Larryho laskavou trpělivostí a podporou psychologa se Grace nyní odvažovala vycházet na známá místa, pokud se vydávala známou cestou. Došla třeba do práce, do knihovny nebo do obchodu na růžku na konci ulice. Hezky pomalu. Bezpečně. Musela vědět přesně, kde zrovna je, i když to pro ni znamenalo počítat kroky na autobusovou zastávku, jen aby zklidnila dech. A tak se seznámila s „tím novým“, s Philem. Jednoho rána si po cestě do práce počítala kroky k autobusové zastávce a on si všiml, jak si pro sebe něco mumlá, a tak s ní zapředel rozhovor. Když šla z práce domů, stál tam zase a nabídl se, že ji doprovodí až ke dveřím. Od té chvíle se to s nimi nějak táhlo.

„A brzy ti bude pětatřicet, na to bys měla myslet, než zastrašíš další muže. Když se nikam nepohneš a nenajdeš si žádného, co by si tě vzal, nikdy z tebe nebude matka,“ přerušila Cora Graciny myšlenky. „A já tu taky nebudu věčně a pak na všechno zůstaneš sama!“

Grace se kousla do spodního rtu a zapřísáhla

se, že si znovu musí promluvit s bratrem a sestrami. Ona přece taky tvrdě pracuje. A co by dala za jeden jediný den volna od nepříjemných nálad a krutých slov své matky..., natož za poklidný rodinný oběd! A Phil si začal stěžovat, že na něj poslední dobou nemá vůbec čas. Cora očividně mařila jeho plány. A přestože se Grace cítila provinile za to, jak o své vlastní matce smýšlí, musela uznat, že velmi rychle začíná nabývat stejného dojmu.

„Tady jsi, drahoušku,“ přispěchala Larryho vlídná žena Betty z malého kuchyňského koutku, položila před Grace na stůl hrnek horkého čaje a hned vedle něj cinkla talířem s velkým plátkem ještě teplého tradičního židovského mazance, zvaného babka. „Přidala jsem ti do čaje i trochu cukru... na dobití energie. Vypadáš utahaně, drahá, jestli k tobě můžu být upřímná.“

„Děkuju, Betty.“ Grace si odložila pletení, pracovala na šále s copánkovým vzorem pro Jamieho, usmála se na starší ženu a obdivovala její novou, ručně háčkovanou citronově žlutou vestičku, kterou měla oblečenou přes své obvyklé námořnický modré vlněné šaty, zabrané v pase. Černou paruku měla upravenou do kulatého, zvlněného účesu.

„Další dlouhá noc?“ zeptala se Betty a uvelebila se v hnědém koženém křesle v čekárně pro zákazníky. Grace lačně přikývla, pusou plnou té čokoládovoskořicové dobroty, kterou Betty dělávala

často úplně sama a kterou Grace naprosto zbožňovala. Neměla čas se při pauze na oběd najíst, jelikož jí prádlo zabralo víc času, než předpokládala, a navíc Coře nechutnaly lasagne, které Grace uvařila už včera, aby si dnes ulehčila práci. Místo toho Cora trvala na časově náročném čerstvém salátu s kuřecím masem a rozpékanou bagetou. A pak se Grace v autobuse cestou do práce zasekla v zácpě a měla pocit, že v ní snad stráví mládí.

„Ano,“ přikývla Grace, „a mrzí mě, že jsem dnes ráno zase přišla pozdě...“ Uhnula pohledem. Člověk se nemůže pořád dokola omlouvat, aniž by to nakonec začalo znít trapně.

„Děláš, co můžeš, holka. Všichni děláme, co můžeme,“ řekla Betty vlídně, zašátrala ve svém košíku s háčkováním a vytáhla přízi v nádherné barvě růžové cukrové vaty. „Bude z toho přikrývka pro panenku pro naši malou Hannah v Americe,“ zasmála se pro sebe, omotala si kousek vlny kolem prstu a pustila se do háčkování.

„Jistě ji bude opatrovat,“ usmála se Grace a vzpomínala s láskou na dobu, kdy Bettyina a Larryho vnučka přijela s manželem z Ameriky na návštěvu, aby jim ukázala jejich první pravnučku, roztomilou Hannah.

„To doufám. Je důležité dělat rodině radost. A jak se má tvoje matka?“

„Jako vždycky, Betty. Pořád odmítá jakoukoliv pomoc od cizích..., ale díky za optání.“ Grace cítila, jak se červená, že takhle vyčítavě mluví o matce. Nebyla zvyklá si stěžovat, obzvlášť před

někým, kdo nepatří do rodiny; zdálo se to neloajální a byla vychována tak, aby neprala špinavé prádlo na veřejnosti. Její matka na tom úzkostlivě lpěla, vždycky na své potomky zdvihala prst a snažila se je v dětství tišit pro případ, že by snad sousedi zaslechli, co si povídají, když o neděli chodívali ve svátečním oblečení a nejlepších botách do kostela na mši. Vzhled byl nejdůležitější, nikdo se přece nemusel dozvědět, že jsou zase bez elektřiny nebo že museli vrátit televizi zpátky do půjčovny, protože tatínek přišel o práci v tiskárně a týdný nedostal výplatu.

„Drahoušku, jestli ti můžu nějak pomoci..., ráda se u tebe zastavím, vezmu pár časopisů nebo nějakou knížku se sudoku. Aby sis mohla aspoň chvíli odpočinout. Opravdu vypadáš trochu vyčerpaně, drahá, jestli k tobě můžu být upřímná,“ usmála se Betty mile, „ale stále překrásně s těmi tvými rudými kadeřemi a narůžovělou anglickou tvářičkou.“

Její slova visela ve vzduchu, zatímco Grace si míchala čaj a přitom věděla, že by tuto laskavou nabídku stejně nemohla nikdy přijmout. Betty se jí nabízela už téměř rok, ale Grace věděla, že by jí matka nikdy neodpustila, kdyby do domu přivedla cizího člověka, i kdyby to mělo být jen na šálek čaje. Ale ležet celý den v posteli a sledovat ty samé televizní pořady neustále dokola jen s knížkou plnou osmisměrek, aby prchla před každodenní jednotvárností, jistě nebyla žádná zábava. Nebylo divu, že matka byla hrubá a nevďěčná. Grace se

pokusila v Coře vzbudit zájem o literaturu, dokonce jí z knihovny vypůjčila nějaké knihy, o kterých se domnívala, že by se jí mohly líbit, ale Cora je pokaždé odhodila a stěžovala si, že jsou nudné. Stejně to dopadlo s Netflixem. Coře se to nelíbilo, a ještě Grace vynadala za to, že jí „rozštelovala televizi“ a že „plýtvá penězi na placení hloupých kabelových přijímačů vysílajících odněkud ze zahraničí, ze Švédska nebo z Ameriky“.

„Děkuju, Betty, ráda bych té nabídky využila, ale...“ Grace nechala svá slova vyznět do prázdna.

„Já vím, drahá.“ Následovalo krátké ticho, přerušované pouze zvukem háčku, jak Betty kolem něj omotávala přízi, když pokračovala v háčkování příkrývky pro panenku Hannah. „Larry si pro tebe na dnešní odpoledne připravil něco speciálního.“

„To zní zajímavě.“ Grace dopila zbytek čaje a vstala, zrovna když Larry vcházel do dveří. Ke své uniformě z černého obleku, včetně vesty a kravaty s čerstvě vypranou proužkovanou košilí, tiskl psací podložku a svazek klíčů. Stříbřitě šedé vlasy měl náležitě uhlazené, snažil se vždy vypadat upraveně, a to už od doby, kdy ho Betty onehdy poprvé představili na taneční zábavě. Bylo jim devatenáct a na první pohled se do sebe zamilovali. Grace to od Betty vždy tak ráda poslouchala. Dávalo jí to naději, že skutečně existuje nějaké to „šťastně až navěky“, kdy se dvě laskavé duše dokážou v rámci společného sdíleného života milovat a vzájemně se opatrovat, a co je ze všeho nejdůležitější, respektovat.

„Přesně tak, Grace. Tvoji oblíbenou práci. Je zapotřebí otevřít osmadvacítku a udělat výčet toho, co bude vhodné k prodeji a co se nechá zlikvidovat.“ Larry si sundal své bifokální brýle a zastrčil je do náprsní kapsy, načež podal Grace psací podložku a začal ze svazku klíčů sundávat ten od visacího zámku ke dveřím číslo 28.

„Děkuju!“ Tuhle část své práce Grace obzvlášť zbožňovala. Ne že by byla zvědavá – tedy možná jen trochu, její matka říkávala, že „s tím svým neustálým vyptáváním“ byla všetečné dítě –, Grace si o sobě ráda myslela, že je „zvídavá“. Rozechvěla se očekáváním, když se dveře od opuštěného skladu poprvé otevřely a ona mohla nakouknout dovnitř a pustit se do třídění všeho, co bylo uvnitř. To, čeho se jedni zbavovali, jiní jako by našli.

Obvykle se jednalo o běžné předměty, které si tu zákazníci nechávali uskladnit po stěhování, někdy to bylo vybavení pro catering, balíky plné papírových frkaček a vtipných čepiček od organizátorů zábavních akcí, jejichž podniky zkrachovaly, a podobně. Ale čas od času narazila na hotové poklady. Jednou objevila párek vycpaných papoušků. Jindy zase sbírku fosilií – při té příležitosti kontaktovala Přírodopisné muzeum v Londýně, aby poslalo správce, který si je pak vyzvedl, protože nesčetné pokusy o kontaktování vlastníka byly neúspěšné. A před nějakou dobou našli sbírku medailí z druhé světové války. Grace, Betty a Larry se společně shodli na tom, že by nebylo správné je prodat, jen aby si vykompenzovali

dlužné nájemné, přestože vlastník na jejich výzvy nereagoval. Později zjistili, že před půl rokem zemřel. Naštěstí se Larrymu podařilo vyhledat příbuzného..., syna zemřelého vojáka; otec měl své medaile uložené u Cohenových v jedné z bezpečnostních schránek déle než padesát let. To byl opravdu šťastný den. Vděčný syn si pro ně přijel až ze Skotska, aby je vyzvedl osobně a mohl Larrymu potřást rukou. Dokonce dorazil i reportér z místních novin a sepsal o tom krásný článek, u něhož otiskl černobílou fotografii původního vlastníka v jeho vojenské uniformě z doby druhé světové války.

„Pomůžu vám,“ nabídla se Grace, když viděla, jak Larry zápasí se svazkem klíčů. „Občas dokážou pěkně potrápit,“ dodala taktně, jelikož věděla, že Larryho prsty pokroucené stářím sužuje artritida.

„Děkuji, Grace. Jsi laskavá.“ Vděčně se usmál a podal jí psací podložku i se svazkem klíčů.

Když našla ten správný, Grace si vzala prázdný vozík a tlačila jej napříč chodbou v přízemí, až stanula před dveřmi skladu číslo 28. Byla to jedna z nejstarších, nejprostornějších místností, umístěná v rohu budovy, a Grace přemítala, kdy asi byla naposledy otevřená, protože klíč se ve zrezivělém zámku pohyboval velmi ztuhá. Vydala se tedy chodbou zpátky a ve skřínce s úklidovými prostředky objevila plechovku technického oleje, vrátila se zpět a podařilo se jí zámek trochu promazat a klíčem otočit.

Opatrně zatáhla za kovové dveře, které skřípěly

po podlaze, jako kdyby jimi roky nikdo nehýbal, a nahmatala vypínač. Larry tuhle společnost založil v padesátých letech a ve starších jednotkách ještě nebyla nainstalována automatická pohybová čidla na světlo. Očekáváním se jí rozechvěl žaludek, když se zastaralá zářivková světla rozblikala, aby nakonec přece jen obsah skladové jednotky zalila jasnou, oslnivou září.

Grace chvíli zůstala oněměle stát.

Párkrát zamrkala.

A pak nad scénou, která se jí vyjevila, zalapala po dechu.

Udělala pár kroků vpřed a uprostřed místnosti se zastavila.

Bylo to neuvěřitelné.

A bralo to dech.

Na první pohled se zdálo, že je to nejúžasnější prostor, který kdy měla to potěšení otevřít.

Přímo před ní stála překrásná Aladinova jeskyně plná zdobných historických předmětů a na podlaze ležel okázale jemný, zaprášený růžový kobereček s dlouhým vlasem. Věci uvnitř však nebyly jen tak halabala vyskládané do výšky, jedna na druhé, aby nezabíraly příliš místa, jak to bývalo obvyklé. Naopak. Někdo si dal záležet na tom, aby vše bylo v prostoru velmi vkusně rozmístěno. Někdo, kdo měl cit pro design a interiérové vybavení, protože prostory připomínaly honosný dámský salonek z padesátých let. Bylo to jako ocitnout se na scéně při natáčení hollywoodského filmu – *takhle by jistě vypadala ložnice Elizabeth Taylorové,*

pomyslela si Grace, když si přeložila dlaně jednu přes druhou a s pocitem ohromení si jimi podepřela bradu.

Pak si zkontrolovala záznam připnutý na psací podložce a všimla si, že sklad patřil paní Constance di Donatové a že poslední platba přišla šekem před víc než dvěma lety. Poslední šek pokrýval nájemné na celý rok, tudíž paní di Donatová dlužila nájemné za víc než jeden rok; s otevřením opuštěného skladu se tedy otálelo déle, než bylo obvyklé. Grace si řekla, že nesmí zapomenout zmínit se o tom Larrymu, přičemž přemítala o tom, jestli existuje nějaký zvláštní důvod, proč od poslední platby vyčkával tak dlouho. Prolistovala dalšími stránkami. Byly tam kopie tří dopisů, které Larry zaslal na adresu paní di Donatové v Londýně; všechny se jim vrátily neotevřené s poznámkou „adresát nezastižen“, vepsanou nápadně velkými písmeny. Grace se musela ujistit, že budou schopni dokázat, že se paní di Donatovou pokoušeli opakovaně kontaktovat ještě předtím, než Grace na některou z věcí sáhne a začne je třídit.

Ve starožitnostech se příliš nevyznala, ale i jí bylo jasné, že zdobený toaletní stůl s vyřezávanými kroucenými nožkami a mramorovanou deskou ve francouzském stylu ve stylu Ludvíka XV. bude mít obrovskou cenu. O velké kožené šperkovnici, která na něm stála, ani nemluvě. Grace o kousek popošla, a když nadzvedla přehoz, pod kterým se skrývalo nádherné hedvábné čalouněné lehátko potažené modrozelenou látkou s pa-